నమస్తే తెలంగాణ నిపుణ Guide to Excellence
www.nipuna.ntnews.com,
www.facebook.com/ntnipuna

చంద్రయాన్ వీడియో

2023కు సంబంధించి భారతదేశంలో అత్యధిక మంది వీక్షించిన టాప్-15 వీడియోల జాబితాను యూట్యూబ్ డిసెంబర్ 20న విడుదల చేసింది. దీనిలో చంద్రయాన్-3 మిషన్‌లో 'సాఫ్ట్ ల్యాండింగ్' యూట్యూబ్‌లో అత్యధిక మంది వీక్షించిన వీడియోగా రికార్డు సృష్టించింది. రౌండ్-2 హెల్ చానల్ నిర్వహిస్తున్న 'మెన్ ఆన్ మిషన్' రెండో స్థానంలో నిలిచింది.

nipuna
Every Wednesday Free Supplement
07.
31 జనవరి 2024
పేజీలు 8

ప్రపంచంలో ఎక్కువ జనాభా మాట్లాడే భాషా కుటుంబం ఏది?

గతవారం తరువాయి..

స్పష్టీకరణలు

1) నేర్చుకున్న విషయానికి కొత్త శీర్షికను నిర్ణయించడం
2) అసంపూర్ణ రచనలు పూరించడం
3) కథలు, కవితలు, నాటకాలను సొంతంగా రాయడం
4) తెలిసిన పాఠ్యాంశాన్ని కథ రూపంలో మార్చడం
5) రచనలోని నుడికారపు సొంపును ప్రదర్శించడం

భాషాంత్రీకరణ/ అనువాద సామర్థ్యం

1) ఒక భాషలోని విషయాన్ని వేరొక భాషలోకి మార్చడం భాషాంత్రీకరణ
2) ఉభయ భాషల్లోని వాక్య నిర్మాణ పద్ధతులను గ్రహించడం
3) ఉభయ భాషల్లోని లోకోక్తులు, జాతీయాలు, పారిభాషిక పదాలు అవసరానుగుణంగా ఎంపిక చేయడం
4) ఉభయ భాషల్లోని ఆత్మీయతను అనుసరించడం

ఉదా: నన్నయ.. వ్యాసుడు రాసిన సంస్కృతంలోని భారతాన్ని తెలుగులోకి అనువదించాడు.

మూల భాష: ఏ భాషలోని విషయాన్ని మార్చాలనుకుంటున్నామో అది మూల భాష. **ఉదా:** సంస్కృతం

లక్ష్య భాష: ఏ భాషలోకి అనువదించాలనుకుంటున్నామో అది లక్ష్య భాష. **ఉదా:** తెలుగు

అనువాదం రకాలు

1) **సమాచారానువాదం:** ప్రభుత్వ లేఖలు, జీవో, కొన్ని సమాచారాలు లక్ష్య భాషలో అనువదించడం
2) **సాహిత్య అనువాదం:** సాహిత్య విషయాలైన నవల, నాటకం, పద్యం, గద్యం వేరొక భాషలో అనువదించడం
3) **విజ్ఞాన సాంకేతిక అనువాదం:** విజ్ఞాన విషయాలను వేరొక భాషలోకి అనువదించడం
ఎ. **మూలవిధేయ అనువాదం:** విషయాన్ని ఉన్నది ఉన్నట్లుగా అనువదించడం
బి. **స్వేచ్ఛానువాదం:** విషయాన్ని కొన్ని మార్పులు చేసి అనువదించడం

బిట్స్

1. రచనలోని కాల భేద ప్రవాహాలను తెలపడం అనే స్పష్టీకరణ ఏ లక్ష్యానికి చెందింది?
జ: సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు
2. విమర్శను సహృదయంతో స్వీకరించడం అనే స్పష్టీకరణ ఏ లక్ష్యానికి చెందింది?
జ: మనోవైఖరులు
3. సాహిత్యంలో ఒక ప్రక్రియను వేరొక ప్రక్రియలోకి మార్చగలగడం అనే స్పష్టీకరణ ఏ లక్ష్యానికి చెందింది?
జ: సృజనాత్మకత
4. కవి జీవితాదులు, పూర్వాపర గాథలు ఏ బోధనా లక్ష్య శాఖకు చెందుతాయి?
జ: విషయ జ్ఞానం
5. విద్యార్థులు సవర్ణదీర్ఘ సంధి, అత్వసంధి మధ్యగల పోలికలు, భేదాలను గ్రహించడం ఏ బోధనా లక్ష్యానికి చెందిన స్పష్టీకరణ?
జ: అవగాహన
6. విద్యార్థులు తన్మయులై కవిని, కవిత్వాన్ని ప్రశంసించి పాత్రౌచిత్యాన్ని తెలుసుకోవడం అనే స్పష్టీకరణ ఏ లక్ష్యానికి చెందింది?
జ: రసానుభూతి
7. రచనా శైలి, ఛందస్సు, అలంకారాలు, ప్రక్రియ పరిచయం మొదలైనవి బోధించడం ఏ లక్ష్యానికి చెందింది?
జ: సాహిత్య జ్ఞానం
8. **విద్యార్థులు వేమన వంటి కవుల పట్ల గౌరవభావాన్ని ప్రదర్శించడం?**
జ: సముచిత మనోవైఖరి
9. **సాధారణీకరించడం అనే స్పష్టీకరణ ఏ బోధనా లక్ష్యానికి చెందింది?**
జ: అవగాహన
10. **అనుకరణ -> అనువర్తన -> నియంత్రణ -> సమన్వయం -> సహజీకరణ ఏ రంగానికి చెందింది?**
జ: మానసిక చలనాత్మక రంగం

భారతదేశంలో బహు భాషీయత

- ప్రపంచంలో సుమారు 7000 భాషలు ఉన్నాయి.
- మాండరిన్ (చైనీస్) భాష ప్రపంచంలో ఎక్కువ మంది మాట్లాడే భాష
- యునెస్కో ప్రకారం 2500 భాషలు కనుమరుగయ్యాయి
- 17వ శతాబ్దం నుంచి 21వ శతాబ్దం వరకు 200 భాషలు కృత్రిమంగా సృష్టించినవి.
- భారతదేశంలో భాషా విధానం గురించి పరిశోధన చేశారు.
- లింగ్విస్టిక్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా అనే గ్రంథాన్ని గ్రియర్‌సన్ రాశారు.
- ఈ గ్రంథం భారతదేశంలో ఉన్న భాషా విధానాల గురించి తెలియజేస్తుంది.
- గ్రియర్‌సన్ అభిప్రాయం ప్రకారం 175 భాషలు, 544 మాండలికాలు ఉన్నాయి.
- జనాభా లెక్కల సేకరణ వారి అభిప్రాయం ప్రకారం దేశంలో ఉండే భాషలు- 1652
- దేశంలో భాషలను రెండు భాషలుగా విభజించారు. 1) ఆర్య భాష 2) ద్రావిడ భాష

ప్రపంచంలోని భాషా కుటుంబాల వర్గీకరణ

- భాషా కుటుంబాల విభజన ప్రాతిపదిక
1) వారసత్వ ప్రాతిపదిక ఆధారంగా విభజించారు
2) భాషా నిర్మాణ ప్రాతిపదిక ఆధారంగా విభజించారు
3) భౌగోళిక ప్రాతిపదిక ఆధారంగా విభజించారు

వారసత్వ ప్రాతిపదిక

- ఒక మూల భాష నుంచి అంటే ఒక ఆదిమ భాష నుంచి ఏర్పడిన భాషలను వారసత్వ ప్రాతిపదిక ఆధారంగా ఏర్పడ్డాయని భావిస్తారు.

భాషా నిర్మాణ ప్రాతిపదిక

- పదాలు, వాక్యాలు, నిర్మాణ క్రమంలో పోలికల ఆధారంగా ఏర్పడిన భాషలను భాషా నిర్మాణ ప్రాతిపదిక ఆధారంగా ఏర్పడ్డాయని భావిస్తారు.

భౌగోళిక ప్రాతిపదిక

- ఒక భౌగోళిక ప్రాంతంలో మాట్లాడే వేర్వేరు భాషలు ఒక కుటుంబంగా గుర్తిస్తారు.
- ప్రపంచంలో భాషలు 141 కుటుంబాలకు సంబంధించినవి. వీటిలో 6 భాషా కుటుంబాలు ప్రధానమైనవి.
- ఈ 6 భాషా కుటుంబాల్లో సుమారు 63 శాతం భాషలు ఉన్నాయి.

ప్రపంచ భాషా కుటుంబాల వర్గీకరణ

భాషా కుటుంబం	భాషలు	జనాభా శాతం
1) ఇండో-యూరోపియన్ భాషా కుటుంబం	437	46.3
2) సైనో-టిబెటియన్ భాషా కుటుంబం	453	20.2
3) నైజర్-కాంగో భాషా కుటుంబం	1524	6.9
4) ఆఫ్రో ఏషియాటిక్ భాషా కుటుంబం	366	6.1
5) ఆస్ట్రోనేషియన్ భాషా కుటుంబం	1223	5.1
6) ట్రాన్స్-న్యూగినియా భాషా కుటుంబం	476	0.06

- ప్రపంచ జనాభాలో 80 శాతం వరకు ఈ 6 భాషా కుటుంబానికి చెందిన భాషలు మాట్లాడుతున్నారు.
- ప్రపంచంలో ఎక్కువ భాషల సంఖ్య కలిగిన కుటుంబం- నైజర్-కాంగో (1524)
- ప్రపంచంలో ఎక్కువ జనాభా మాట్లాడే భాషా కుటుంబం- ఇండో-యూరోపియన్

ఇండో-యూరోపియన్ భాషా కుటుంబం

- దీన్ని ఆర్య భాషా కుటుంబంగా పిలుస్తారు.
- ప్రపంచ భాషా కుటుంబాల్లో ఇది మొదటి భాషా కుటుంబం
- దీనిలో చాలా ప్రాచీన సాహిత్యం ఉంది.
- సంస్కృతం, బెంగాలీ, గుజరాతీ, పంజాబీ, రాజస్థాన్, ఒరియా, అస్సామీ, ఉర్దూ, కశ్మీరీ భాషలు.
- మహారాష్ట్ర ప్రాకృతం- మరాఠీ
- మాగధ ప్రాకృతం- అస్సామీ, బెంగాలీ, ఒరియా
- శౌరసేన ప్రాకృతం- రాజస్థాన్, వ్రజ, అవధి
- అపభ్రంశ- గుజరాతీ
- పైశాచీ ప్రాకృతం- కశ్మీరీ, పంజాబీ, దరద బెంగాలీ

రచయిత	గ్రంథాలు
1) శరత్‌చంద్ర ఛటర్జీ	దేవదాసు, బడాదీది
2) రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్	గీతాంజలి
3) బంకించంద్ర ఛటర్జీ	వందేమాతరం

వ్రజ: సూరదాస్ కీర్తనలు అన్ని వ్రజ భాషలో ఉన్నాయి.

అవధి: తులసీదాస్- రామచరితమానస్

- గ్రీకు భాష, జర్మన్, లాటిన్, ఫ్రెంచ్, స్కాట్‌లాండ్, పర్షియన్, పోలిష్ (పోలిజ్), జెక్ మొదలైన భాషలు ఈ భాషా కుటుంబానికి చెందినవి.

సైనో-టిబెటియన్ భాషా కుటుంబం

- చైనా+టిబెటన్ పీఠభూమి పరిసర ప్రాంతాల్లో మాట్లాడే భాష
- దీన్ని 2 రకాలుగా వర్గీకరించారు. 1) టిబెట్-బర్మా 2) చైనీస్

టిబెటన్-బర్మా కుటుంబం

1) బోడో (అస్సాం) 2) నాగా (నాగాలాండ్)
3) గారో (నాగాలాండ్) 4) మణిపురి (మేఘాలయ)
5) లుషాయ్ (మేఘాలయ) 6) కుకి-చిన్
7) నెవారి 8) భూపతి
9) వెప్పా 10) ఆస్మిక 11) మికిర్

ఆస్ట్రిక్-ఏషియన్ భాషా కుటుంబం/నిషాద భాషా కుటుంబం

- ఆస్ట్రేలియా నుంచి ఆగ్నేయాసియా వరకు వ్యాపించి ఉన్న దేశాలు ఈ కుటుంబానికి చెందుతాయి.
- దేశంలో వ్యవహరించే సంథాలీ, ముండారి, సవర, గదబ ఈ భాషా కుటుంబానికి చెందుతాయి.
- తూర్పు భారతదేశంలో ఒడిశా, ఛత్తీస్‌గఢ్, పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రాల్లో గిరిజన భాషలు ఈ భాషా కుటుంబానికి చెందుతాయి.
- మేఘాలయ- ఖాసీ భాష ఈ భాషా కుటుంబానికి చెందింది.
- నికోబార్ దీవుల్లో కోబరి భాష ఈ భాషా కుటుంబానికి చెందింది.

ద్రావిడ భాషా కుటుంబం

- దక్షిణ భారతదేశంలో భాషా వ్యవహర్తలు అధికంగా ఉన్న కుటుంబం ఇది.
- దీనిలో 23 భాషలు ఉన్నాయి.
- ద్రావిడ భాషా కుటుంబాన్ని 3 రకాలుగా విభజిస్తారు.
1) దక్షిణ ద్రావిడ 2) ఉత్తర ద్రావిడ
3) మధ్య ద్రావిడ

ఉత్తర ద్రావిడ భాషా కుటుంబం

1) కురుఖ్/ కుడఖ్
2) మాల్తో
3) బ్రాహుయీ

మధ్య ద్రావిడ

1) తెలుగు 2) గోండు
3) కొండ 3) ముండ
5) కుయి 6) కువి
7) కోలామి 8) నాయకి
9) పర్జి 10) బల్లారి
11) గదబ 12) పెంగో

దక్షిణ ద్రావిడ

1) తమిళం 2) కన్నడం
3) మలయాళం 4) తుళు
5) కొడగు 6) బడగ
7) తొద 8) కోత

- ద్రావిడ భాషా కుటుంబానికి 5000 సంవత్సరాల చరిత్ర ఉంది.
- సుసంపన్నమైన సాహిత్యం కలిగి ఎక్కువ మంది మాట్లాడే భాష- తెలుగు
- అతి ప్రాచీన సాహిత్యం కలిగి ఇతర భాషల ప్రభావానికి లొంగకుండా తన సహజత్వాన్ని నిలుపుకొన్న భాష- తమిళం
- మొదటి సహస్రాబ్ది (1000)లో జన్మించి, మూడు దశల్లో మార్పు చెంది ప్రస్తుతం హొసకన్నడగా ప్రాచీనంలో ఉన్న భాష- కన్నడ

బిట్స్

1. కుయి ఏ భాషా కుటుంబానికి చెందింది?
జ: మధ్య ద్రావిడ
2. బోడో భాష ఏ భాషా కుటుంబానికి చెందింది?
జ: టిబెట్-బర్మా
3. సవర భాష ఏ భాషా కుటుంబానికి చెందింది?
జ: నిషాద/ ఆస్ట్రిక్ ఏషియన్
4. కొడగు ఏ భాషా కుటుంబానికి చెందింది?
జ: దక్షిణ ద్రావిడ
5. కింది వాటిలో ఇండో-యూరోపియన్ కుటుంబానికి చెందని భాష? (3)
1) పంజాబీ 2) గుజరాతీ
3) లుషాయి 4) సింధు
6. **వ్రజ భాషలో రచనలు చేసింది?**
జ: సూరదాస్

ద్వితీయ భాషగా తెలుగు

- జిల్లాల సరిహద్దు రాష్ట్రాల్లో నివసించే ప్రజలు ప్రథమ భాషగా మాతృభాష, ద్వితీయ భాషగా తెలుగును నేర్చుకుంటారు.
- ద్వితీయ భాషగా తెలుగు నేర్చుకునే వారు శ్రవణం, అవగాహన చేస్తారు. భాషణం- అర్థం, పఠనం- అవగాహన, లేఖనం- అర్థం చేసుకుంటారు.
- ద్వితీయ భాషగా తెలుగు నేర్చుకునే వారు పాస్ మార్కులతో సఫలం కావడానికి ప్రయత్నం చేయాలి.
- హిందీని పాఠశాల స్థాయిలో ప్రవేశ పెట్టిన సంవత్సరం- 1937
- హిందీకి వారానికి ఒక తరగతికి 4 పీరియడ్స్ ఉంటాయి.

ప్రథమ భాషగా బోధనా విలువలు	ద్వితీయ భాషగా బోధనా విలువలు
1) విస్తృత విలువలు	1) పరిమిత విలువలు
2) శాశ్వత విలువలు	2) తాత్కాలిక విలువలు
3) అలంకార విలువలు	3) ఔపచారికలు
4) ఆధునికాలు	4) సంప్రదాయాలు
5) సామాజికాలు	5) వైయక్తికాలు

ద్వితీయ భాష తెలుగు బోధనా పద్ధతులు

1) ప్రత్యక్ష పద్ధతి
2) అనువాద పద్ధతి- (ఈ పద్ధతి ఉపయోగించనిది)
3) సన్నివేశ పద్ధతి
4) సంభాషణా పద్ధతి
5) చిత్రాల పద్ధతి

గణేష్
ఫ్యాకల్టీ
ఏకేఆర్ స్టడీసర్కిల్
వికారాబాద్